

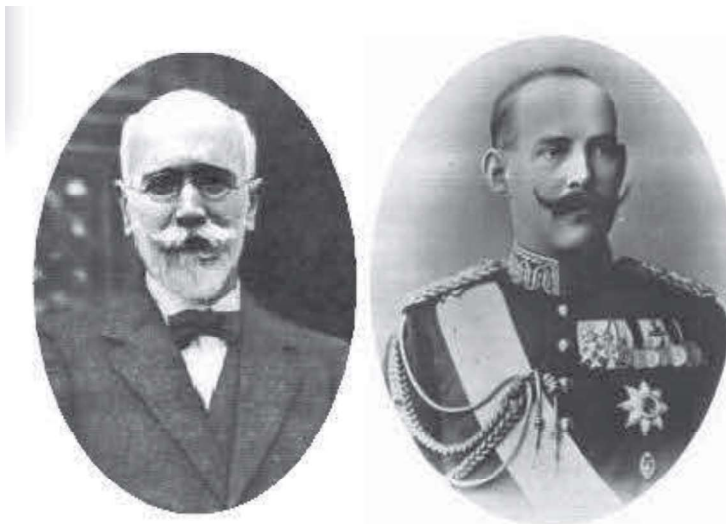
Η Ελλάδα στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο- Ο Εθνικός διχασμός

➤ Ο Α' Παγκόσμιος πόλεμος δίχασε την ελληνική κοινωνία και ηγεσία.

Υπήρξε **διάσταση απόψεων** ανάμεσα στον πρωθυπουργό **Ε. Βενιζέλο** και το βασιλιά **Κωνσταντίνο** σχετικά με την **εμπλοκή ή όχι** της Ελλάδας στον πόλεμο.

Η άποψη του Βενιζέλου

Πρόβλεπε νίκη των Δυνάμεων της Αντάντ **Θεωρούσε** ότι η Ελλάδα προκειμένου να διαφυλάξει τα κέρδη της από τους Βαλκανικούς πολέμους αλλά και για να διευρύνει τα σύνορά της θα έπρεπε να συμμαχήσει με την Αντάντ. Η θέση αυτή **υποστηρίζονταν** από τις λαϊκές τάξεις και τη μεγαλοαστική τάξη ιδίως της διασποράς που εμπνέονταν από τη Μεγάλη Ιδέα.

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος.

Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος.

Η άποψη του Κωνσταντίνου

Ήθελε την Ελλάδα σύμμαχο των Κεντρικών Δυνάμεων. Επειδή όμως η Οθωμανική Αυτοκρατορία και η Βουλγαρία είχαν συμμαχήσει με τις Κεντρικές Δυνάμεις ο βασιλιάς υποστήριζε τη **«διαρκή ουδετερότητα»**, μια πολιτική ιδιαίτερα φιλική προς τη Γερμανία. Η θέση αυτή **υποστηρίζονταν** από τα μικροαστικά στρώματα και κάποιο τμήμα της λαϊκής τάξης που μετά τους βαλκανικούς πολέμους δεν επιθυμούσαν να πολεμήσουν πάλι.

Η σύγκρουση Βενιζέλου – Κωνσταντίνου

Φεβρουάριος 1915

Η Αντάντ επιχειρεί να καταλάβει τα Δαρδανέλια και ο Βενιζέλος θεωρεί ότι έχει έρθει η στιγμή η Ελλάδα να βγει στον πόλεμο. Ο Κωνσταντίνος αρνείται και ο Βενιζέλος παραιτείται

Μάιος 1915

Ο Βενιζέλος κερδίζει τις εκλογές. Κηρύσσει τη χώρα σε επιστράτευση, ο βασιλιάς διαφωνεί και πάλι και ο Βενιζέλος παραιτείται για 2^η φορά

Δεκέμβριος 1915

Ακολουθούν νέες εκλογές από τις οποίες απέχει το κόμμα των Φιλελευθέρων. Έτσι η νέα κυβέρνηση που προκύπτει είναι απόλυτα πιστή στα Ανάκτορα

Η εμπλοκή της Ελλάδας στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο

Μάιος 1916

Γερμανικά και βουλγαρικά στρατεύματα εισβάλλουν στην Α. Το Δ' σώμα στρατού παραδίδεται χωρίς αντίσταση και μεταφέρεται στη Γερμανία.

Ιούνιος 1916

Η Αντάντ απαιτεί από το βασιλιά τον αφοπλισμό των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων. Εκείνος αποδέχθηκε το αίτημα, δίνοντας συγχρόνως διαταγή οι έφεδροι που απολύονται να οργανώνονται σε **συνδέσμους**. Δημιουργούνται έτσι **οι επίστρατοι**, μια φιλοβασιλική παραστρατιωτική οργάνωση με 200.000 περίπου μέλη.

17 Αυγούστου 1916

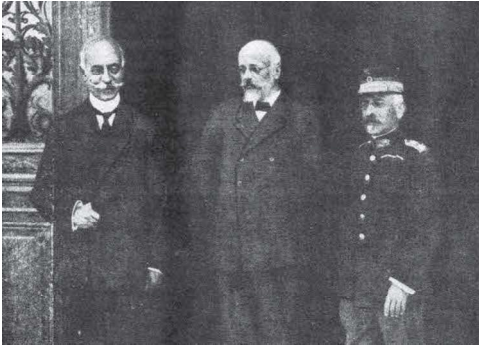

Οι Βενιζελικοί δημιουργούν στη Μακεδονία την **Εθνική Άμυνα** και πραγματοποιούν κίνημα ζητώντας τη συμμετοχή της Ελλάδας στον πόλεμο στο πλευρό της Αντάντ.

- Η Προσωρινή κυβέρνηση της Θεσσαλονίκης

Μπροστά σε αυτές τις εξελίξεις, ο Βενιζέλος μετά από κίνημα (**κίνημα της Εθνικής Αμύνης**) εγκατέστησε **Προσωρινή Κυβέρνηση** στη Θεσσαλονίκη και διέταξε επιστράτευση ώστε ελληνικά στρατεύματα να πολεμήσουν στο πλευρό της Αντάντ

Η «**Τριανδρία της Εθνικής Αμύνης**» ή «**η Εθνική Τριανδρία**» αναλαμβάνει την κυβέρνηση του κράτους της Θεσσαλονίκης. Από αριστερά: ναύαρχος **Πάυλος Κουντουριώτης**, **Ελευθέριος Βενιζέλος**, στρατηγός **Παναγιώτης Δαγκλής**.

Ο Εθνικός Διχασμός

Η πολιτική κρίση που αρχικά εκδηλώθηκε ως διαφωνία ανάμεσα στους δύο ισχυρούς άνδρες, κορυφώνεται πλέον με τη διάσπαση του ελληνικού κράτους στο **κράτος των Αθηνών** (Κωνσταντίνος) και στο **κράτος της Θεσσαλονίκης** (Βενιζέλος) Διαμορφώνονται δηλαδή δύο αντίπαλα κέντρα εξουσίας. Το φαινόμενο αυτό ονομάστηκε **Εθνικός Διχασμός** και υπήρξε ουσιαστικά η πρώτη

εμφύλια σύγκρουση στην Ελλάδα του 20^{ου} αιώνα.

Η δυναμική επέμβαση της Αντάντ και η έξωση του Κωνσταντίνου Η ανάληψη της εξουσίας από το Βενιζέλο

- Η Αντάντ επιδιώκει να καταλάβει την Αθήνα αλλά απωθείται από τα στρατεύματα του Κωνσταντίνου
- **Νοέμβριος 1916:** Στην Αθήνα εξαπολύονται διώξεις βενιζελικών
- Η Αντάντ καταλαμβάνει τον Πειραιά επιβάλλοντας αυστηρό αποκλεισμό στη «βασιλική» Ελλάδα και αναγκάζει τον Κωνσταντίνο να εγκαταλείψει τη χώρα. (**2 Ιουνίου 1917**)
- Αμέσως ο Βενιζέλος έρχεται στην Αθήνα, αναλαμβάνει την εξουσία και κηρύσσει τον πόλεμο στις Κεντρικές Δυνάμεις.
- **1918:** Ελληνικά στρατεύματα συμμετέχουν στις τελευταίες μάχες της Μακεδονίας στο πλευρό της Αντάντ
- Ο Βενιζέλος επαναφέρει τη Βουλή που είχε εκλεγεί το Μάιο του 1915, η οποία λόγω της «νεκρανάστασης» της ονομάστηκε «**Βουλή των Λαζάρων**»
- Παράλληλα απολύονται χιλιάδες δημόσιοι υπάλληλοι και στρατιωτικοί που θεωρήθηκαν φιλοβασιλικοί.. Κάποιο άλλοι εξορίζονται, ανάμεσά τους και αρκετά στελέχη της βασιλικής παράταξης.